T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2021/50
KARAR NO : 2021/274
KARAR TR : 03/05/2021

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen "konu ve dava sebebinin aynı olması" ve "kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması" koşullarını taşımayan BAŞVURUNUN REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Hüküm Uyuşmazlığının
Giderilmesini İsteyen Davacı: S.S.E.
Adli Yargıda Vekili : Av. M.U.
Karşı Taraf (Davalı) : Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğü
Vekili : Av. Ö.M.

I. İDARİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

1. Davacı S.S.E. tarafından Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, İş Geliştirme Dairesi Başkanlığında uzman yardımcısı olarak görev yapmakta iken, Trakya Bölge Müdürlüğü İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Performans ve Eğitim Şefliğine aynı unvanla atanmasına ilişkin 10/09/2014 tarih ve 6263 sayılı işlemin; atanmış olduğu birimde almış olduğu eğitim ve uzmanlık alanı dikkate alındığında hizmetine ihtiyaç duyulmadığı, idarenin kendisine karşı hasmane tutum izlediği, hakkında tesis edilen işlemlere karşı açmış olduğu davaların bir kısmının lehine sonuçlandığı, bir kısmının devam ettiği ileri sürülerek, iptali ile işlem nedeniyle yoksun kalmış olduğu parasal ve özlük haklarının yasal faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle 30/09/2014 tarihinde idari yargı yerinde Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Genel Müdürlüğüne karşı dava açılmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

2. **Ankara 10. İdare Mahkemesinin 14/07/2015 tarihli ve E.2014/1803, K.2015/1073 sayılı kararıyla** *davanın reddine* karar verilmiş, bu karar davacı tarafından temyiz edilmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"...Uyuşmazlıkta, yasalarla kendisine verilen görevleri etkin, süratli ve verimli bir biçimde yürütme ve bu amaçla gereken önlemleri almakla yükümlü olan idarenin, elindeki mevcut kadrolardaki personelin hizmetinden en iyi verim alınması ve faydalanılmasını teminen atama yapmasının tabii olduğu, personelin görevle ilgili zorunlu sebepler nedeniyle atanmasında idarenin hizmet dışı nedenlere dayandığı hususunda herhangi bir bilgi ve belge ortaya konulamadığı, yasalarla kendisine verilen görevleri zamanında ve etkin bir biçimde yapmak ve bu sebeple kadroları uygun elemanlarla doldurmakla yükümlü idarenin 657 sayılı Yasanın 76. maddesinde tanınan takdir yetkisine dayanılarak hizmetinden daha iyi faydalanmak için gerekli gördüğü (rusça dil bilen personel ihtiyacı dikkate alınarak) ihtiyaç nedeniyle kadro ve ünvan durumu gözetilerek (Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, İş Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nda uzman yardımcısı olarak görev yapmakta iken Trakya Bölge Müdürlüğü, İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Performans ve Eğitim Şefliği'ne aynı unvanla atanması yolunda) tesis edilen dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı sonucuna ulaşılmıştır.*
> *Açıklanan nedenlerle, davanın reddine..."*

3. Danıştay İkinci Dairesince 22/02/2018 tarihli ve E.2016/8853, K.2018/1106 sayılı karar ile temyiz isteminin reddine karar verilmiş, davacı tarafından bu kararın düzeltilmesi isteminde bulunulmuştur. Kararın ilgili kısmı şu şekildedir:

> *"...İdare ve vergi mahkemeleri tarafından verilen kararların temyiz yolu ile incelenerek bozulabilmeleri, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesinde belirtilen nedenlerden birinin varlığına bağlıdır. Ankara 10. İdare Mahkemesince verilen 14/07/2015 günlü, E:2014/1803, K:2015/1073 sayılı karar ve dayandığı gerekçe hukuk ve usule uygun olup, bozulmasını gerektirecek bir neden de bulunmadığından, temyiz isteminin reddi ile anılan kararın onanmasına..."*

4. Danıştay İkinci Dairesi 06/11/2018 tarihli ve E.2018/2828, K.2018/6118 sayılı karar ile kararın düzeltilmesi isteminin reddine karar verilmiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şu şekildedir:

> *"...Danıştay dava daireleri ile İdari veya Vergi Dava Daireleri Kurulları tarafından verilen*

kararların düzeltme yolu ile yeniden incelenebilmelerini gerektiren nedenler 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun düzeltilmesi talep edilen kararın verildiği tarih itibariyle yürürlükte olan 54. maddesinin 1. fıkrasında gösterilmiş; aynı maddenin 2. fıkrasında ise, anılan daire ve kurulların kararın düzeltilmesi isteminde ileri sürülen nedenlerle bağlı oldukları belirtilmiş bulunmaktadır. Dilekçede ileri sürülen düzeltme nedenleri anılan maddede sayılan nedenlere uymadığından düzeltme isteminin reddine..."

II. ADLİ YARGIDA DAVA SÜRECİ

A. Dava Konusu Olay

5. Davacı S.S.E.; Davalı idare nezdinde İnsan Kaynakları Müdürlüğü Eğitim ve Kariyer Şefliğinde uzman olarak çalışırken, Destek Hizmetleri Müdürlüğü Güvenlik Şefliğine aynı görev unvanı ile naklen atanmasına ilişkin Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı Trakya Bölge Müdürlüğü İnsan Kaynakları Müdürlüğünün 14/11/2018 tarihli ve E.71951 sayılı işleminin iptali istemiyle 28/06/2019 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Yargılama Aşamaları

6. **Lüleburgaz İş Mahkemesinin 07/01/2020 tarihli ve E.2019/277, K.2020/5 sayılı kararıyla** *davanın reddine karar* verilmiş, bu karara karşı davacı vekilince istinaf isteminde bulunulmuştur; kararın ilgili kısmı şu şekildedir:

"...Bahsedilen tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde; iş mahkemelerinin iş hukuku uyuşmazlıklarının çözümünde görevli olarak kabul edildiği, kapsam dışı personelin kamu personeli olarak kabul edilmediğinin kanunun gerekçesi ve Anayasa Mahkemesi'nin kararında açıkça anlaşıldığı, bu kişilerin işçi olarak kabul edilmesi nedeniyle İş Mahkemelerinin görevli olması yönünde düzenleme yoluna gidildiği, kanunun düzenlenme amacının iş hukuku uyuşmazlıklarının çözümünde idari yargının görevli olmasına son verilerek bu konuda ihtisaslaşmış iş mahkemelerinin görevli olmasının amaçlandığı, aksinin kabulü halinde idari işlemlerin hukuka uygunluğunu denetlemekle görevli idare mahkemelerinin görevinin iş mahkemelerine devredilmiş olduğu sonucunun ortaya çıkacağı, kanun koyucunun böyle bir sonucu amaçlamadığının açıkça anlaşıldığı, bu bağlamda davacının idari işlemin iptali yönünde iş mahkemesi nezdinde dava açmasının iş hukuku mevzuatına göre mümkün olmadığı tespit edilmiştir.

İş Kanunu'nun 22. maddesinde "İşveren, iş sözleşmesiyle veya iş sözleşmesinin eki niteliğindeki personel yönetmeliği ve benzeri kaynaklar ya da işyeri uygulamasıyla oluşan çalışma koşullarında esaslı bir değişikliği ancak durumu işçiye yazılı olarak bildirmek suretiyle yapabilir. Bu şekle uygun olarak yapılmayan ve işçi tarafından altı işgünü içinde yazılı olarak kabul edilmeyen değişiklikler işçiyi bağlamaz.

İşçi değişiklik önerisini bu süre içinde kabul etmezse, işveren değişikliğin geçerli bir nedene dayandığını veya fesih için başka bir geçerli nedenin bulunduğunu yazılı olarak açıklamak ve bildirim süresine uymak suretiyle iş sözleşmesini feshedebilir. İşçi bu durumda 17 ila 21 inci madde hükümlerine göre dava açabilir. Taraflar aralarında anlaşarak çalışma koşullarını her zaman değiştirebilir. Çalışma koşullarında değişiklik geçmişe etkili olarak yürürlüğe konulamaz." şeklinde düzenlemeye yer verilmiştir. Bu bağlamda iş mahkemesinin işveren tarafından yapılan ve esaslı değişiklik olduğu iddia edilen işlemi iptal etme görev ve yetkisinin bulunmadığı, esaslı değişikliğin işçi tarafından kabul edilmemesi halinde işçiyi bağlamayacağı, işçinin değişikliği kabul etmemesi halinde işverenin değişikliğin geçerli bir nedene dayandığı veya fesih için başka bir geçerli neden bulunması nedeniyle iş sözleşmesini feshedebileceği, işçinin bu fesih işlemine karşı işe iade davası açabileceği, bu durumda iş sözleşmesinin feshinden önce yapılan işlemin iptaline yönelik iş mahkemesinin karar vermesinin iş hukuku mevzuatı doğrultusunda mümkün olmaması nedeniyle davanın reddine karar vermek gerekmiş..."

7. İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 25. Hukuk Dairesi 17/06/2020 tarihli ve E.2020/782, K.2020/797 sayılı kararı ile *istinaf başvurusunun esastan reddine* karar vermiş, bu karar davacı vekilince temyiz edilmiştir. Kararın ilgili kısmı şu şekildedir:

"...İlk derece Mahkemesince oluşan kanaat yerinde olup ilk derece Mahkemesinin objektif, dosyadaki verilerle çelişmeyen tespitlerine, kararın dayandığı deliller, delillerin takdiri, karar gerekçesine göre, davacı vekilinin yerinde bulunmayan istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilerek..."

8. Yargıtay 9. Hukuk Dairesinin 28/10/2020 tarihli ve E.2020/6508, K.2020/13903 sayılı kararı ile Bölge Adliye Mahkemesi kararında bir isabetsizlik bulunmadığından yerinde görülen tüm temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan kararın onanmasına karar verilmiş, bu karar kesinleşmiştir.

III. UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNDEN İSTEK

9. Davacı vekili tarafından Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına sunulmak üzere 09/12/2020 tarihinde Lüleburgaz İş Mahkemesinin kayıtlarına giren dilekçesi ile aynı konu ve sebebe ilişkin idari ve adli yargı mercilerinde

verilmiş iki farklı çelişik kararın bulunduğu, tarafların aynı olduğu, hakkın yerine getirilmesini olanaksız kılması nedeniyle işçi-memur statüsü hakkında davalı kurum tarafından yanlış ve hatalı uygulamalar nedeniyle davacının mağduriyet yaşadığı ileri sürülerek, ihtilafin hüküm uyuşmazlığı yolu ile giderilmesi ve hakkın yerine getirilmesi için Lüleburgaz İş Mahkemesinin E.2019/277, K.2020/5 sayılı kararının kaldırılması isteminde bulunulmuştur.

IV. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCELERİ

A. Danıştay Başsavcılığının Yazılı Düşüncesi

10. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, Danıştay Başsavcısının yazılı düşüncesi istenilmiştir.

11. Danıştay Başsavcısı; kararlar arasında hüküm uyuşmazlığı bulunmadığından başvurunun reddi yönünde düşünce bildirmiştir. Başsavcılık düşüncesinin ilgili kısmı şöyledir:

"...İdari yargı yargı yerinde açılan davanın konusu Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı İş Geliştirme Dairesi Başkanlığında Uzman Yardımcısı olarak görev yapmakta olan davacının Trakya Bölge Müdürlüğü İnsan Kaynakları Müdürlüğü Performans ve Eğitim Şefliğine aynı unvanlı atanmasına ilişkin 10/09/2014 tarih ve 6263 sayılı işlem iken adli yargıda açılan davanın yukarıda sözü edilen işlemden sonra tesis edilen ve İnsan Kaynakları Müdürlüğü Eğitim ve Kariyer Şefliğinde uzman olarak çalışırken Destek Hizmetleri Müdürlüğü Güvenlik Şefliğine aynı görev unvanı ile naklen atanmasına ilişkin 14/11/2018 tarihli işlem olması ve buna göre, bahsi geçen davaların konusunun aynı olmaması nedeniyle aralarında bir hüküm uyuşmazlığı bulunduğundan söz edilemeyecektir...."

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Yazılı Düşüncesi

12. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının yazılı düşüncesi istenilmiştir.

13. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı; konu ve dava sebebinin aynı olması koşulunun gerçekleşmediği gerekçesiyle başvurunun reddi yönünde düşünce bildirmiştir. Başsavcılık düşüncesinin ilgili kısmı şöyledir:

"... Bu duruma göre, İdare Mahkemesindeki davanın davalı idarenin 10/09/2014 tarihli ve 6263 sayılı işlemine; İş Mahkemesindeki davanın davalı idarenin 14/11/2018 tarihli işlemine ilişkin olması karşısında, İdare Mahkemesi ile İş Mahkemesi kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, "konu ve dava sebebinin aynı olması" koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

SONUÇ:

Açıklanan nedenlerle, adli ve idari yargı mercileri tarafından esasa ilişkin olarak verilen ve kesinleşen mahkeme kararlarının konuları ve dava sebeplerinin aynı olmaması ve dolayısıyla kararlar arasında çelişki bulunmaması karşısında, hakkın yerine getirilmesini olanaksız kılan bir durum görülmediği için, 2247 sayılı Kanunun 24. maddesinde belirtilen koşulların birlikte gerçekleşmediği düşüncesiyle söz konusu başvurunun reddi gerekmektedir..."

V. İLGİLİ HUKUK

14. 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un "Mahkemenin görevi" başlığını taşıyan 1. maddesinin birinci fikrası şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir."

15. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesi şöyledir:

"1 nci maddede gösterilen yargı mercileri tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmiş veya kesinleşmiş, aynı konuya ve sebebe ilişkin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyuşmazlığının varlığı kabul edilir."

16. 2247 sayılı Kanun'un Yargı merciince yapılacak işlemler başlıklı 15. maddesi şöyledir:

"Olumsuz görev uyuşmazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinleşmesinden sonra taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir."

17. 2247 sayılı Kanun'un Uyuşmazlık Mahkemesince yapılacak işlemler başlıklı 16. maddesi şöyledir:

"Uyuşmazlık Mahkemesi, olumsuz görev uyuşmazlığı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördüğü hallerde ilgili Başsavcıların görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını

verir. "

VI. İNCELEME VE GEREKÇE

18. Uyuşmazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın başkanlığında, Üyeler Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 03/05/2021 tarihli toplantısında, Raportör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın,2247 sayılı Kanun'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

19. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde anılan hükme göre, hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için:

a) Uyuşmazlık doğuran hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,
b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,
c) Her iki kararın da kesinleşmiş olması,
d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,
e) Kararlarda arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması
koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

20. İdari yargı yerinde açılan davada, Ankara 10. İdare Mahkemesi nezdinde; Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, İş Geliştirme Dairesi Başkanlığında uzman yardımcısı olarak görev yapmakta olan davacı tarafından, Trakya Bölge Müdürlüğü İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Performans ve Eğitim Şefliğine aynı unvanla atanmasına ilişkin 10/09/2014 tarihli ve 6263 sayılı işlemin; atanmış olduğu birimde almış olduğu eğitim ve uzmanlık alanı dikkate alındığında hizmetine ihtiyaç duyulmadığı, idarenin kendisine karşı hasmane tutum izlediği, hakkında tesis edilen işlemlere karşı açmış olduğu davaların bir kısmının lehine sonuçlandığı, bir kısmının devam ettiği ileri sürülerek iptali ile işlem nedeniyle yoksun kalmış olduğu parasal ve özlük haklarının yasal faizi ile birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle dava açılmıştır.

21. Adli yargı yerinde açılan davada, Lüleburgaz İş Mahkemesi nezdinde; davalı idarenin İnsan Kaynakları Müdürlüğü Eğitim ve Kariyer Şefliğinde uzman olarak çalışan davacı tarafından, Destek Hizmetleri Müdürlüğü Güvenlik Şefliğine aynı görev unvanı ile naklen atanmasına ilişkin 14/11/2018 tarihli işlemin iptali istemiyle dava açılmıştır.

22. Hüküm uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülen adli ve idari yargı kararlarının incelenmesinden, adli ve idari yargı yerlerince verilmiş ve yasa yollarına başvurularak kesinleşmiş kararlar oldukları ve davaların taraflarından en az birinin aynı olduğu anlaşılmıştır.

23. İdari yargı yerinde açılan davanın konusu Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı İş Geliştirme Dairesi Başkanlığında Uzman Yardımcısı olarak görev yapmakta olan davacının Trakya Bölge Müdürlüğü İnsan Kaynakları Müdürlüğü Performans ve Eğitim Şefliğine aynı unvanlı atanmasına ilişkin 10/09/2014 tarih ve 6263 sayılı işlem iken adli yargıda açılan davanın yukarıda sözü edilen işlemden sonra tesis edilen ve İnsan Kaynakları Müdürlüğü Eğitim ve Kariyer Şefliğinde uzman olarak çalışırken Destek Hizmetleri Müdürlüğü Güvenlik Şefliğine aynı görev unvanı ile naklen atanmasına ilişkin 14/11/2018 tarihli işlem olması ve buna göre, bahsi geçen davaların konusunun aynı olmaması nedeniyle aralarında bir hüküm uyuşmazlığı bulunduğundan söz edilemeyecektir.

24. İdare Mahkemesi ile Asliye Hukuk Mahkemesi kararları arasında hüküm uyuşmazlığı bulunduğunun kabulü için gerekli olan koşullardan, "konu ve dava sebebinin aynı olması" ve "kararlar arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması" koşullarının gerçekleşmediği anlaşılmıştır.

25. Bu durumda, yukarıda sözü edilen mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, adli ve idari yargı yerlerinde verilen kararlar arasındaki çelişki dolayısıyla hüküm uyuşmazlığı bulunduğundan söz edilemeyeceği açıktır.

26. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen "konu ve dava sebebinin aynı olması" ve "kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması" koşullarını taşımayan başvurunun reddi gerekmiştir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan nedenlerle,

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen "konu ve dava sebebinin aynı olması" ve "kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması" koşullarını taşımayan BAŞVURUNUN REDDİNE,

03/05/2021 tarihinde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Celal Mümtaz	Şükrü	Mehmet	Birol

AKINCI	BOZER	AKSU	SONER
	Üye Aydemir TUNÇ	Üye Nurdane TOPUZ	Üye Ahmet ARSLAN